

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

БІНДУ

Те, як жінка носить червоне, розповість вам усе, що потрібно знати про те, якою вона себе бачить. Коли я вперше зустрів Бгану, на ній було червоне бікіні.

Зі щоденника Оскара Сета

Не щодня хтось заповідає вам мільйон доларів без попередження чи можливості його повернути, хоч би як ви цього хотіли. Роками Бінду Десаї вважала, що життя — це низка лих, які от-от можуть трапитися, вони наче крихкі намистини, нанизані на нитки різної міцності. Єдиний спосіб не дати їм розсипатися — це стояти непорушно і тримати їх якомога обережніше. А потім, коли двадцять шість років тому її чоловік помер на третій день після тридцять дев'ятої річниці Бінду, вона запряглася скинути їх і — *уперед! у танець!* Їй було байдуже, що намистини розіб'ються щент. Вона збиралася *жити*.

Але в її місцевості, у Мумбаї, всі знали її. Вона була місис Бінду Десаї, дружина лікаря Раджендри Десаї, мати Ашіша Десаї, який навчався на інженера десь в Америці.

Звісно, її вибір, уже вдовою, і далі вбиратися в яскраве зустріли поблажливими посмішками. Але коли замість

звичного шальвар-камізу вона почала виходити з дому в блузках і штанах за західною модою — жінки з будинку почали уникати її. Особливо якщо вона навідувала-ся до них, коли чоловіки вже повернулися з роботи.

І виявилось, що пуститися *вперед! у танець!* насправді не так уже й легко, бо всі її подруги досі носять свої крихкі намистини.

Тим часом її син заявив, що одружився з дівчиною, яку зустрів в Університеті Флориди. І що вони кохають одне одного вже три роки. Ашіш розповів про неї Бінду по секрету, бо його батько ніколи б не дав згоди на шлюб свого сина з католичкою. Навіть індійського походження. Ну, з американкою індійського походження.

Батьки Еліші були родом з Гоа, але вона виросла в Америці. Бінду, й сама народжена в Гоа, почувалася так, наче виборола особливий приз у якомусь міжбатьківському змаганні, коли Ашіш обрав собі дружину з її рідного міста... Шкода тільки, що Раджендра так ніколи й не дізнається про її виграш у цьому подружньому суперництві.

А ще її чоловік ніколи не дізнається (бо помер і залишив Бінду саму), що вона змогла вільно переїхати до Америки й оселитися в Ашіша та Еліші, бо, коли в них народилася Каллі, вони ще навчалися в магістратурі та потребували допомоги у вихованні доньки. Деякі випадковості справді дивовижні.

Невістка була однією з тих, кого Бінду любила понад усе у світі. Звичайно, вона — як могла б делікатно висловитися Бінду — трохи скута. Із тих, хто мусить завжди все робити правильно. Але Бінду не проти. Їй подо-

бається, коли люди почуваються вільними бути такими, якими є насправді.

А два роки тому, коли Ашіш та Еліша розлучилися після двадцяти трьох років шлюбу, Бінду обрала жити з невісткою. По-перше, Еліша попросила її про це. По-друге, тепер Бінду рухалася і танцювала під свою дудку. Принаймні наскільки могла, чим у шістдесят п'ять років можна було сміливо пишатися.

Утім це не означало, що час від часу вона не бувала такою злою на невісточку, що хотіла втопити її в сусідньому ставку. Цього ранку між ними сталася одна з таких сварок, спровокованих чимось настільки дріб'язковим, що на півшляху забуваєш, із чого заварилася та катавасія.

Почалось із порожнісінької чашки з-під масала-чаю. Бінду залишила на журнальному столику цю безневинну посудину, бо всі її думки крутилися навколо несподіваного мільйона доларів. З якого дива хтось заповідав таку, непристойно велику суму грошей жінці, мало не занапастивши її життя? Чого він прагнув, окрім як розворушити старі рани та давні таємниці? Відколи ці гроші з'явилися, Бінду почувалася так, наче її збила вантажівка, наповнена всіма ганебними помилками її молодості.

Еліша у своїй пасивно-агресивній манері накинула-ся на Бінду через те, що та не підклала під чашку підставку, а насправді вона, мабуть, переймалася новою витівкою, яку утнула її шефінья-тиранка.

— Це лишень столик, Елішо! Йому не боляче. До того ж він і так потворний, — огризнулася Бінду.

Журнальний столик Еліші подарувала мати. Тож зрозуміло, чому він потворний і чому потребує ретельного догляду. Якби Біндина воля, вона б купувала тільки ті меблі, на яких можна танцювати, причому на підборах!

Однак тієї фрази не слід було казати, і саме відтоді все вийшло з-під контролю. Образливі слова сипалися навкруги, криккі намистини розбивалися одна за одною, аж поки Бінду не заявила, що йде на день відкритих дверей у житловий комплекс для літніх людей, куди Деббі Романо надокучливо прохала піти з нею.

Деббі жила за кілька будинків від дому, який Бінду ділила з Елішею у Нейплзі, штат Флорида. Уже багато років Деббі складала Бінду товариство під час прогулянок. Вони проходили по п'ять миль і обидві зобов'язалися не пропускати ні дня.

Протягом останнього року Деббі, на десять років старша за Бінду, почала повторюватися під час розмов. Бінду у відповідь навчилася не зважати на те, що вже чула раніше. Коли годинами ходиш поруч із кимось, легко сплутати таке товариство з дружбою, але Бінду не мала проблем із цим. Точне визначення природи стосунків і відповідне реагування на них було однією з найбільших її навичок.

— Може, мені вже час з'їхати звідси? — кинула Бінду в завершальних конвульсіях їхньої безглуздої сварки.

Еліша видала один зі своїх звуків, що водночас скидався на сміх, стогін і глузування.

Якби не цей дурнувятий звук, Бінду відмовила б Деббі та не стояла б тепер у червоній літній сукні, яку придбала в інтернет-магазині та не знала куди вдягти.

Елегантні латунні літери на тлі сірої кам'яної стіни сповіщали, що вони перебувають в клубному будинку. «**“Під тінистими пальмами” — розкішне життя для ваших яскравих років.**»

Якщо ви збираєтеся помістити купу людей літнього віку — перепрошую, старшого віку, хоч це те саме — в одне місце, то навіщо давати йому таку фальшиво сонячну назву, як-от «Під тінистими пальмами»? Ніхто ніколи не шукатиме тіні під пальмами, особливо якщо поблизу є інші варіанти.

Але вони вже приїхали, тому Бінду з високо піднятою головою якомога величавіше ступила у вхідну арку. Було нелегко, бо ж за нею ховалася Деббі. Якщо екстер'єр клубного будинку вражав (доглянутий газон і гігантські фонтани), то інтер'єр був істинною одою показній елегантності: багатогранна скляна стеля, мозаїчна мармурова підлога й абсурдна кількість кімнатних (досі не тінистих) пальм.

Бінду подумки промовила слова вдячності за свою сукню з привабливо відкритими плечима і трохи розширеними рукавами. Вона завжди вважала, що гарний одяг, прикраси й ідеальний відтінок помади недооцінюють як техніки самозаспокоєння. Не кажучи вже про те, що догляд за волоссям може зцілити в душі. Слава Богу, вона тільки вчора його підфарбувала.

Усі ці люди тут навряд чи приховували свою сивину фарбою з найближчої аптеки. Вони мали такий вигляд, наче їх десантували сюди з їхніх чартерних літаків прямісінько з Беверлі-Гіллз. Бінду потягла Деббі до кола жінок, які зібралися під розкішною кришталевою люстрою. Кожна з них мала зачіску, суперзволожену шкіру

обличчя та настільки тоненькі золоті ланцюжки, що їх було ледве помітно на помережаному веснянками гофрованому папері їхніх ший.

Очі всіх відтінків блакитного, зеленого та золотавого кольорів блимнули в сторону Бінду і поблїмали повз, не виказавши їй натяку на визнання. Із тим самим успіхом вона могла бути невидимкою.

Потім їхні погляди спинилися на білявому волоссі Деббі, яка досі ховалася за Бінду, — і тепер усі обличчя осяяла усмішка. Вони почали представлятися Деббі з таким ентузіазмом, що контраст їхніх реакцій приголомшив Бінду, як ляпас.

А може, вона все це собі надумала?

— Добрий день, — привіталася вона, намагаючись говорити спокійно, але навіть для неї самої був очевидний її акцент.

Ніхто не відповів. Коло поглинуло Деббі й замкнулося за нею, а Бінду лишилася стояти зовні, промовляючи до стіни з людських спин. Її відкриті плечі пробрало холодом від кондиціонера, хоча шкіра стала липкою та гарячою. Це було наче приплив під час мєнопаузи. Можливо, вона забагато використала підводки для очей? Або її помада занадто червона? Відчуття, що в ній усе не так, скувало її рухи. Дівчинка з колишнього життя, яку Бінду заховала в забутому минулому, затремтіла й повернулася знову. Її відродження було схоже на лють, яку тамували надто довго.

Рятуючись від обернених до неї спин, Бінду штовхнула скляні вхідні двері та хряснула ними так сильно, що позаду неї почулося охання. Надворі її огорнув потік спеки та звуків, але від цього їй не полегшало. Один басейн

водоспадом перетікав у інший і переходив у бар, де люди в купальниках і сонцезахисних окулярах гомоніли й смілися так, наче нічого в цілісному світі їм не турбувало.

Словосполучення «яскраві роки» потішило Бінду, коли вона прочитала його в буклеті, але побачивши всі ці осяяні впевненістю обличчя, вона відчула, що це над нею потішаються. Яскраве сонячне світло засліплювало їй очі, подібно до тої хвили почуттів, яка щойно охопила її, коли в ній воскресла вона-колишня. Нікому не потрібна. Неприйнята. Завжди чужа.

Вона достеменно знала, чому раптом реагує на все з таким гнівом. Усе через ці дурні гроші.

— Не дайте їм узяти гору над собою, — пролунав позаду неї лагідний голос.

Бінду поволі обернулася, затуливши долонею очі від сонця, не довіряючи м'якому, глибокому темброві, що тамував її внутрішнє сум'яття. Її погляд спинився на рожевій сорочці для гольфу. Вона піднесла голову, щоб роздивитися недоладно високе тіло, і побачила, як горіхові очі, дуже схожі на її власні, вивчають її. Від їхніх країв розходилися зморшки, наче павутиння, запресоване в шкіру. Зморшки, які ніколи не були б такими гарними на її обличчі.

Бінду давно не бачила такого красеня. А іншими словами годі було описати ту лагідність, з якою він дивився на неї. Не співчутливу, яка з віком дедалі більше переважала у ставленні людей до неї, а закорінену в людяності та гуморі. Наче він *знав*, що може спонукати її побачити те, що видалося йому таким кумедним у ситуації, яка збурила в ній усі найпекучіші почуття. Лагідність рівного тобі.